

Kooskõlastustabel

Kooskõlastustabelis on esitatud riigihangete seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (EIS toimik nr 25-0806) kohta esitatud märkused.

Märkuse esitaja ja märkus või ettepanek	Arvestatud/mittearvestatud/selgitus
Justiits- ja Digiministeerium	
1. Eelnõu § 2 kavandatud muudatuse puhul on vajalik põhiseaduspärasuse analüüs PS § 15 mõttes (kohtusse pöördumise õiguse riive), kuivõrd eelnõuga väljapakutud RLS muudatustega tõstetakse ka halduskohtule hankeasjas kaebuse esitamisel tasutavat riigilõivu (RLS § 60 lg 5).	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
2. Eelnõu § 1. RHS § 200 lg 1 sätestab otsuse tegemise tähtaja. Eelnõus väljapakutud § 200 lg 1 ¹ lause 1 sätestab otsuse tegemise tähtaja pikendamise. RHS § 200 lg 3 kohaselt teavitatakse lg-s 2 pikendamise juhul osalisi otsuse teatavaks tegemise ajast. Kaaluda, kas RHS § 200 lg 1 ¹ peaks „vaidlustuse menetlemise lõppemise eeldatavast tähtajast“ asendada „otsuse teatavaks tegemise ajast“, et oleks terminoloogiliselt ühtlasem. Samuti võiks kaaluda, kas lisada sättesse, et tuleb põhjendada mõjuvat põhjust.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.

Kaitseministeerium	
1. Pakutud lahendus, s.o läbivaatamise aja pikendamine kuni 60 päevani, on eriti kontrastne, arvestades riigihanke vaidluse lahendamise tähtaega halduskohtus, milleks on 45 päeva. Ühtlasi rõhutavad halduskohtud enamasti hankijalt seisukohta küsides, et tähtajad ei ole pikendatavad ning põhjenduseks ei ole puhkused, suur töökoormus vmt. Tähtaja pikendamine toob kaasa ka probleeme pakkujate vaatest, kuna pakkujatel ei pruugi alati olla võimalust pakkumuste jõus hoidmiseks kuni jõustunud lahendini. See võib omakorda kaasa tuua hangete kehtetuks tunnistamisi ning uus hankemenetlus on täiendav koormus nii hankijale kui pakkujatele. Samuti võib tähtaja pikendamine tuua hankijale kaasa töömahu kasvu, et katta hankija vajadusi, nt läbi varasemate lepingute pikendamise või kasutades lepingute vahelisel perioodil muid RHS-is ette nähtud võimalusi.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
2. Kavandatava muudatuse seletuskirjas ei ole analüüsitud selle võimalikke majanduslikke mõjusid hankijale. Samuti ei ole seletuskirjas põhjendatud, miks nähakse tähtaja pikendamise ülemmäärana ette just 60 päeva. Kui vaidlustuskomisjoni töökoormusest tulenevalt on täiendava tähtaja lubamine vältimatu, võiks kaaluda tasakaalukamat lahendust, näiteks pikendamise võimaldamist kuni 40 päevani. Selline lähenemine aitaks vältida põhjendamatult pikki menetlusperioode, mis võivad negatiivselt mõjutada riigihanke protsesside ajakava ja elluviimist.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
3. Kuna menetlustähtaja pikendamine ei oleks kõige parem lahendus valdkonnas, kus efektiivsus ja mõistlik aeg on olulised lepingute ja tarneteni jõudmiseks, teeme ettepaneku veelkord kaaluda vaidlustuskomisjoni koosseisu muutmist tagasi 4-liikmeliseks.	Mittearvestatud. Seletuskirjas täpsustatud.

Arvestades vaidlustuste arvu kasvu ning vaidlustuskomisjoni ja hankijate töökoormust, võiks kaaluda teiste meetmete rakendamist, mis aitaksid vähendada vaidlustuste esitamist. Ühe võimaliku meetmena võiks ette näha, et vaidlustaja peab enne võimaliku vaidlustuse esitamist teavitama hankijat vaidlusosalusest asjaolust riigihanke teabevahetuse kaudu. Sarnast lähenemist toetab ka direktiivi 89/665/EMÜ artikli 1 lõiked 4 ja 5 (muudetud direktiiviga 2007/66/EÜ), mille kohaselt võivad liikmesriigid kehtestada nõude, mille kohaselt isik, kes soovib hankija otsust vaidlustada, peab eelnevalt teavitama hankijat väidetavast rikkumisest ja kavatsusest esitada läbivaatamistaotlus.	
Välisministeerium	
1. Välisministeerium kooskõlastab eelnõu märkusteta. Samas soovib juhtida tähelepanu RHS § 194 lõikele 5, mille kohaselt on hankija kohustatud esitama vaidlustusele kirjaliku vastuse kolme tööpäeva jooksul. Palume kaaluda võimalust pikendada nimetatud tähtaega kolmelt tööpäevalt kümnele päevale analoogselt vaidlustajaga, kelle on aega 10 päeva vaidlustuse esitamiseks.	Mittearvestatud. Eelnõust on välja jäetud ettepanek pikendada vaidlustuste sisulise lahendamise aega, seepärast ei ole põhjendatud muuta ka kehtivat vaidlustuse läbivaatamise korda ja vaidlustusmenetluse pooltele kehtestatud tähtaegu.
Regionaal- ja põllumajandusministeerium	
1. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastab riigihangete seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu märkustega. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ei toeta eelnõu §-s 1 kavandatavat muudatust, millega soovitakse täiendada riigihangete seaduse § 200 lõikega 1¹ andes	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.

sellega vaidlustuskomisjonile võimaluse mõjuval põhjusel pikendada § 200 lõikes 1 nimetatud tähtaega kuni 60 päevani. Sellises ulatuses tähtaja pikendamine muudab hankemenetluse läbiviimise ebamõistlikult pikaks. Arvestades, et eelnõu §-s 2 tehtava muudatusega tõstetakse lisaks vaidlustuskomisjonile esitatava vaidlustuse riigilõivu, võib juba ainuüksi see meede teatavas osas vähendada vaidlustuste arvu, mis omakorda peaks vähendama vaidlustuskomisjoni töökoormust. Seetõttu ei pruugi menetlustähtaja pikendamine osutada vajalikuks. Vaidlustuskomisjoni otsusel tähtaja pikendamise võimaluse loomisega võib ühe hankemenetluse raames tekkida 60 päevane seisak mitu korda. Samuti, arvestades et vaidlustuskomisjoni otsuse peake saab esitada kaebuse halduskohtusse, võib kogu hankemenetluse aeg seetõttu omakorda veel pikeneda. Kindlasti ei tohiks vaidlustuste menetlustähtaega pikendada rohkem kui kümme päeva.	
Siseministeerium	
1. Esmalt juhime tähelepanu, et eelnõu §-s 1 esitatud muudatuse valguses tuleb üle vaadata ka RHS § 200 lõiked 2 ja 22 . Nimetatud sätetes toodud tähtajad on seotud RHS § 200 lõikes 1 tooduga, mistõttu tuleb kõnealuseid sätteid, kas a) täiendada viitega (eelnõuga lisatavale) lõikele 11 või b) hetkel eelnõus § 200 lõikena 11 kavandatud muudatuse asemel täiendada RHS § 200 lõiget 1 teise lausega eelnõus toodud sõnastuses. Kui eelnõu §-s 1 esitatut ei soovita siduda RHS § 200 lõigetes 2 ja 22 tooduga, tuleb vastavas osas täiendada eelnõu seletuskirja.	Arvestatud, Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.

2. Vajadus luua vaidlustuskomisjonile võimalus pikendada vaidlustuste sisulise lahendamise aega, on eelnõu seletuskirjas toodud selgituste kohaselt igati mõisteta. Samas peame siiski märkima, et tähtaegade kehtestamisel tuleb vaadata RHS-s vaidlustusmenetluse läbiviimisele sätestatud regulatsiooni tervikuna. Seejuures tuleb RHS § 194 lõike 5 kohaselt hankijal esitada vaidlustusele kirjalik vastus kolme tööpäeva jooksul vaidlustuskomisjonilt vaidlustuse koopia saamisest arvates, lisades sellele kõik vaidlustuse lahendamiseks vajalikud dokumendid, mida vaidlustuskomisjon nõuab. Sama tähtaeg on määratud ka vaidlustuse läbivaatamisse kaasatud kolmandale isikule (RHS § 194 lg 6). Märkime, et seletuskirjas viidatud töökoormuse tõus ja riigieelarve kärped ei ole puudutanud üksnes vaidlustuskomisjoni töökorraldust, vaid nimetatu on avaldanud mõju avalikule sektorile tervikuna. Hankija peab endiselt vaidlustusele vastuse esitama kolme tööpäeva jooksul, seda hoolimata riigihangete valdkonnas töötavast personalikoosseisust. Võrreldes vaidlustusmenetlusele tervikuna kuluvat aega, siis eelnõuga vaidlustuskomisjonile lisatav võimalus pikendada otsuse tegemise tähtaega kuni 60 päevani, ei ole teistele menetlusosalistele sätestatud tähtaegadega korrelatsioonis. Vähemalt vajab selgitamist, kas eelnõu §-s 1 toodud täienduse kavandamisel on kaalutud ka teiste vaidlustusmenetlusega seotud tähtaegade ülevaatamist. 2 (2) Eelnevast tulenevalt vajab muutmist ka RHS § 194 lg 7 sõnastus. Hetkel kehtiva regulatsiooni kohaselt võib vaidlustuskomisjon (hankija või kolmanda isiku) vastava taotluse alusel pikendada vaidlustusele kirjaliku vastuse esitamise tähtaega, kui see ei too kaasa vaidlustusmenetluse põhjendamatut pikenemist. Kui eelnõu §-s 1 toodud täienduses kasutatakse määratlust „mõjuval põhjusel“ ning ka RHS teistes sätetes on tähtaja pikendamine seotud mõjuva põhjuse olemasoluga, tuleks RHS § 194 lg 7 sõnastus vastavas osas RHS regulatsiooniga ühtlustada.	Mittearvestatud. Eelnõust on välja jäetud ettepanek pikendada vaidlustuste sisulise lahendamise aega, seepärast ei ole põhjendatud muuta ka kehtivat vaidlustuse läbivaatamise korda ja vaidlustusmenetluse pooltele kehtestatud tähtaegu.

Riigi Kinnisvara AS	
1. Riigi Kinnisvara AS plaanitavat muudatust ei toeta. Kehtiva RHS kohaselt vaidlustuskomisjon teeb vaidlustuse sisulise lahendamise kohta otsuse 30 päeva jooksul puudusteta vaidlustuse laekumisest arvates (RHS § 200 lg 1). Kui vaidlustuse läbivaatamise aeg pikeneb 60 päevani, tähendab see, et otsuse teatavaks tegemine lükkub edasi, mis omakorda pikendab hankelepingu sõlmimise aega. Kavandatav muudatus põhjustab hankijale riigihankega jätkamise piirangud, st hankija ei tohi jätkata peatatud riigihanget ega anda nõustumust hankelepingu sõlmimiseks enne, kui vaidlustuskomisjoni otsus on teatavaks tehtud ja möödunud on seaduses sätestatud ooteperioodi (RHS § 201 lg 1, 2 ja 3). Riigi Kinnisvara AS teeb ettepaneku RHS § 200 lg 1¹ eelnõust välja jätta.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	
1. Kaubanduskoda ei toeta eelnõus kavandatud muudatust, millega antakse riigihangete vaidlustuskomisjonile õigus pikendada vaidluse lahendamise tähtaega kuni 60 päevani seniselt 30 päevalt. Pikendatud tähtaeg kahjustab ettevõtjate õiguskaitse kättesaadavust, suurendab ebakindlust hankelepingu sõlmimisel ning on vastuolus senise menetluskiiruse printsiibiga, mis on olnud Eesti süsteemi tugevuseks. VAKO eesmärk on pakkuda kiiret, lihtsat ja kuluefektiivset kohtuvälist õiguskaitset. HKMS § 275 lg 2 kohaselt vaatab hankeasja halduskohus läbi 45 päeva jooksul kaebuse esitamisest arvates ning kui vaidluse lahendamise tähtaeg VAKO-s pikeneb	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.

kohtumenetlusest pikemaks, kaotab VAKO oma praktilise mõtte ja eelise ettevõtja jaoks. Sellisel juhul ei ole sel eraldi menetlusetapil mõtet, sest see ei täida enam oma esmaseid eesmärgi. Tähtaja pikenedamine kuni 60 päevani tekitab probleemi nii pakkujatele kui hankijatele. Pakkuja ei pruugi suuta hoida oma pakumust kehtivana kogu vajaduse vältel, eriti kui see nõuab tagatist, ressursi reserveerimist või hinnapakumiste uuendamist. Kui pakumuse aegub enne vaidluse lahendamist, ei saa hankija sellega enam lepingut sõlmida. Hankija vaatest tähendab see riski, et tuleb korraldada uus riigihange, leida abutisi lahendusi (nt lepingute pikendamine või uued raamlepingud) ja kanda lisakulusid. Kokkuvõttes toob see kaasa ebastabiilsuse, aja- ja rahakulu ning ohustab riigihanke eesmärkide tähtaegset täitmist.	
2. Seletuskirjas ei ole käsitletud võimalikke alternatiivseid lahendusi vaidlustusmenetluse tähtaja pikendamiseks. Kavandatud muudatus, millega menetlustähtaeg kahekordistub 30 päevalt 60 päevani, on märkimisväärse mõjuga, kuid selle ulatust ei ole piisavalt analüüsitud ega põhjendatud. Seletuskirjas ei ole näiteks analüüsitud võimalust rakendada mõõdukam ajapikendus, näiteks 10 või 15 päeva ulatuses, ega kaalutud tähtaegade pikendamist konkreetsetel ja selgelt määratletud juhtudel. Arvestades, et vaidlustuskomisjon täidab kiiret ja paindlikku kohtueelset õiguskaitsefunktsiooni, oleks vajalik kaaluda ka vähem koormavaid alternatiive.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
Eesti väike- ja keskmiste ettevõtjate assotsiatsioon (EVEA)	
1. EVEA ei toeta vaidlustuse lahendamise tähtaja pikendamise ettepanekut. Kohtuvälise vaidluste lahendamise organina on riigihangete vaidlustuskomisjoni ülesanne tagada vaidlustuste kiire ja kvaliteetne läbivaatamine. Kui kiirus ei oleks oluline, siis oleks mõistlik korraldada vaidluste lahendamine kohtusüsteemi sees.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.

Kui vajalikku kiirust ei suudeta tagada põhjusel, et komisjonil on liiga vähe liikmeid, siis tuleb liikmete hulka suurendada.	
2. Eelnõuga seoses ei tohiks jätta ka tähelepanuta asjaolu, et ministeeriumil on kavatsus tõsta riigihanke piirmäärasid ja suurendada lihthankemenetluse kasutamist hankemenetluse asemel. Suure tõenäosusega toob see kaasa ka riigihangete vaidlustuste vähenemise.	Arvestatud.
3. Eelnõus on toodud tingimuseks, et tähtaja pikendamine on võimalik mõjuva põhjuse olemasolul. See siiski ei lahenda probleemi, sest mõjuva põhjuse kasutamine tähtaja pikendamise õigustusena on liiga subjektiivne kriteerium.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
4. Eelnõu koostajad ei ole pööranud ka piisavalt tähelepanu sellele, et riigihangete seaduse viidatavas sättes on vaidlustuste lahendamise jaoks kehtestatud kaks tähtaega.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
5. EVEA mõistab vajadust katta riigilõivuga vaidlustuste läbivaatamise suurenenud kulusid, aga me ei toeta riigilõivu suuruste tõstmist kohe kahekordseks. Lõivude tõus oleks vaja jagada pikema ajaperioodi peale ja selleks tuleks eelnõu rakendamiseks sätestada mõistlik ajagraafik.	Mitte arvestatud. Seletuskirjas on täiendatud analüüsi.
6. Eelnõu seletuskirjas on jäetud selgitamata, et ka halduskohtule hankeasjas kaebuse esitamise tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduse §-s 258 sätestatud määras, st samas suuruses nagu vaidlustuse esitamisel vaidlustuskomisjonile.	Arvestatud. Seletuskirjas on täiendatud analüüsi.
Tallinna Tehnikaülikool	

1. Toetame eelnõus toodud muudatusi, kuid peame otstarbekaks võimaldada vaidlustuskomisjonil äärmise ja põhjendatud vajaduse korral menetlustähtaega pikendada kuni 60 päevani. Sellised olukorrad võivad tekkida näiteks juhul, kui: - menetluses osaleb suur hulk isikuid, - kaasatud on keerulised ja eriteadmisi eeldavad küsimused, - on vajadus välisekspertide kaasamiseks. Tavapärases olukorras peaks menetlustähtaeg siiski jääma 30 päeva juurde, et tagada menetluse efektiivsus ja õiguskindlus.	Arvestatud. Muudatusettepanek on eelnõust välja jäetud.
Advokaadibüroo Sorainen	
1. Valitud on meetmed, mille tagajärg on mh seegi, et isikute õigusmõistmisele juurdepääsu piiratakse. Selle peamine väljendus eelnõus on riigilõivude kahekordistamine, mis tähendaks paljudel juhtudel riigilõivu määras 2560 eurot vaidluse etapi kohta. See tähendab, et kui nt vaidlustaja soovib vaidluse viia kuni Riigikohtuni, siis üksnes tema riigilõivu kulud oleksid juba 7730 eurot. Riigilõivu tasumine hankeasjas ei ole ainult vaidlustaja probleem, kuivõrd minu arusaamise kohaselt ei ole paljud hankijad nt edasikaebe puhul riigilõivu tasumisest HKMS § 104 lg 10 alusel vabastatud. See tähendab, et riigilõivude kahekordistamise koormat peab teatud ulatuses hakkama kandma ka avalik sektor. Eelnõu seletuskiri võib ju pikalt-laialt analüüsida seda, et kuidas praegune riigilõivu määr vaidlustusmenetluse kulusid ei kata, kuid selge on seegi, et riiki pole see „vajakajäämine“ ka viimased ca 20 aastat huvitanud. See tähendab, et riigilõivude kahekordistamise peamine eesmärk ongi otsesõnu piirata isikute juurdepääsu vaidlustusmenetlusele, et vaidlustuste arvu nõnda vähendada.	Arvestatud osaliselt. Seletuskirja on analüüsi täiendatud.

Koosmõjus võimalusega menetlustähtaegade pikkust kahekordistada, tähendab eelnõu jõustumine sellisel kujul, et vaidlustusmenetluses osalemine läheb vaidlustajale kaks korda kallimaks ja vaidlustusmenetluses võib minna kaks korda kauem aega.	
2. Võimalus menetlustähtaegu kuni kahekordselt pikendada tekitab menetlusosalistes määramatust, mille tagajärjeks võib teatud juhtudel olla VaKo töökoormuse tõus, rääkimata menetlusosaliste kulude ja halduskoormuse kasvust. Eelnõus on võetud eelduseks, et pikendatakse menetlustähtaega, mis on sätestatud RHS § 200 lg-s 1 ning seletuskirjas räägitakse peamiselt 30-päevase menetlustähtaja pikendamise võimalusest. Küll aga jätab see ebaselgeks küsimuse, kas ministeerium soovib asuda sama reeglit kohaldama ka teisele RHS § 200 lg-s 1 sätestatud tähtajale – 35 päeva. Eelnõust ega seletuskirjast ei selgu ka see, kas ja kuidas peaks eelnõu kohane seadus mõjutama olukordi, milles vaidlustusmenetlus on § 200 lg 2-2² alusel peatatud. Kas siis on VaKo-l samuti võimalus pikendada otsuse tegemise tähtaega pärast peatamise aluse äralangemist näiteks 60 päevani või mitte? Juba põhimõttelisem küsimus on see, et kas tähtaja pikendamise võimalus lihtsalt lakoonilisel „mõjuval põhjusel“ on piisavalt õigusselge ja ettenähtav. Seletuskirjas selgitatakse, et need mõjuvad põhjused võivad seisneda nt VaKo liikmete puhkuses või keskmisest keerulisemas vaidluses, kuid eelnõu ise selliseid eeldusi ei sätesta. Menetlusosalisele peab olema ettenähtav, kas menetlustähtaeg võib pikeneda või mitte, kuid eelnõu sellist ettenähtavust kuidagi ei taga. Teadmine, et vaidlustusmenetlus võib kesta kuni 30 päeva, on menetlusosalistele oluline näiteks järgmistel juhtudel:	Arvestatud. Muudatusettepanek on seletuskirjast välja jäetud.

- 1) vaidlustajale otsustamaks, kas taotleda riigihanke menetluse peatamist (RHS § 193);
- 2) hankijale otsustamaks, kas vaielda peatamise taotlusele vastu või lükata ise pakkumuste või taotluste esitamise aega edasi (RHS § 193);
- 3) hankijale otsustamaks, kas riigihanke menetlus kehtetuks tunnistada;
- 4) vaidlustajale otsustamaks, kas vaidlustusest loobuda;
- 5) hankijale otsustamaks, kas taotleda nn hankelepingu sõlmimise luba (RHS § 193 lg 6).

Need menetlusosaliste otsustused põhinevad eeldusel, et on teada, kui kaua vaidlustusmenetlus kestab ja milline on riigihankes tekkiv seisak – enamasti kuni 44 päeva. Kui see muutub menetlusosalise jaoks teadmatuks, siis asutakse eeltoodud õiguste rakendamisel rapsima huupi – taotlema riigihanke menetluse peatamist siis, kui seda pole vaja või taotlema hankelepingu sõlmimise luba, kui seda pole vaja. Rääkimata sellest, et hankija ei tea täpselt, kas ja kuju ta peaks pakkumuste või taotluste esitamise tähtaja määrama, et riigihanke menetluse peatamist vabatahtlikult vältida.

Seega peaks eelnõus siiski läbi mõtlema, et kuidas eeltoodud määramatusega kaasnevad mõjud menetlusosalistele ja VaKo-le olemata jääksid. Üks variant selleks on seadusega kohustada VaKo-t kohe pärast vaidlustuse saamist, nt vaidlustuse esitamise teatega, välja ütleva, millal VaKo otsuse teeb. See võimaldab nt hankijal koos vastusega vaidlustusele otsustada, kas esitada taotlus hankelepingu sõlmimise loa saamiseks. Samamoodi võimaldab see hankijal otsustada, kuhu alusdokumendi üle peetavas vaidluses taotluste või pakkumuste esitamise tähtaega tuleb lükata, kuivõrd muidu ei tea hankija, kas tal tuleb see edasi lükata arvestusega 30+1+7 päeva või arvestusega 60+10+7 päeva (sõltuvalt asjaoludest ja menetlusliigist võivad need arvestuslikud ajaraamid olla ka erinevad).

Tuleb arvestada sellegagi, et kui menetlustähtaeg on nt 60 päeva ja on taotletud näiteks riigihanke menetluse peatamist või hankelepingu sõlmimise loa saamist, siis on kahjustatud menetlusosalisel õigus VaKo otsus menetlus peatada või hankelepingu sõlmimise luba anda, halduskohtusse edasi kaevata. Halduskohus lahendab neid vaidlusi esialgse õiguskaitse menetluse reeglite järgi, mille puhul antakse hinnang ka vaidlustuse perspektiividele. Nüüd kui vaidlustusmenetluse tähtaeg on nt 60 päeva, siis jõuab halduskohus ja võib ka ringkonnakohus jõuda teha selle aja jooksul otsuse esialgse õiguskaitse üle ning selle raames andnud korra või kaks ka hinnangu vaidlustuse perspektiividele.

See tekitab omakorda kummalise olukorra, milles nt kaks kohtuastet on vaidlustuse kohta juba *prima facie* hinnangu andnud, enne kui VaKo üldse otsuse teeb.

Kohtumenetlusest rääkides, siis ebaloogiline on käesoleva eelnõu kontekstis seegi, et kui varasemalt said kohtud hankeasja lahendada maksimaalselt 45 päeva (HKMS § 275 lg 2) ja mingit tähtaegade edasilükkamist kohtud ei võimalda, siis eelnõuga tekiks olukord, milles VaKo saaks vaidlustusasja lahendada kauem, kui kohtud.

Samuti on raske näha mõistlikku põhjust normistikul, mille puhul VaKo teavitab, et teeb otsuse kahe kuu pärast, kuid hankija ja kolmas isik peavad vaidlustusele vastama kolme tööpäevaga.

Selleks, et regulatsioon oleks tasakaalustatud, peab eelnõu seetõttu ette nägema tähtaegade samaväärse või vähemalt mõistlikus ulatuses pikenemise garantii ka menetlusosalistele. See tähendab jällegi omakorda õigustehnilist lahendust, mille kohaselt peab menetlusosalistele kohe olema teada, kui VaKo kavatses otsuse tegemist edasi lükata ning see peab korreleeruma ka menetlusosalistele antavates tähtaegades.

3. Riigilõivude kahekordistumine eeldab meetme põhiseaduslikkuse analüüsi. RLS on konstitutsiooniline seadus, mis tähendab seda, et eelnõud ei saa vastu võtta lihthäälteenamusega.	Arvestatud. Seletuskirjas on analüüsi täiendatud.